

Työsuojelutarkastus Pelkosenniemen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Kunnanhallitus 11.05.2026 § 171
67/01.04.01/2026

Päätösesitys	Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi työsuojelutarkastuksen raportin ja siihen annetun vastineen.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin
Käsittely	Hyvinvointijohtaja selosti asiaa keskeytetyin kokouksen aikana.
Perustelut	<p>Lupa ja valvontavirasto (LVV) teki Pelkosenniemen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen lakisääteisen työsuojelutarkastuksen 26.2.2026. Työsuojelutarkastuksessa tarkastettiin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilat sekä Pelkosenniemen kunnan henkilöstölle annetut toimintaohjeet. Työntekijöille ja esimiehille tehtiin työn psykososiaaliset kuormitustekijät -kysely.</p> <p>Toimintaohjeen merkitys Toimintaohje voidaan antaa asiasta, jonka tarkastaja on havainnut lainsäädännön vastaiseksi. Toimintaohjeen noudattamatta jättäminen voi johtaa siten kuin työsuojelun valvontalaissa (44/2006) 13 § 3. mom. säädetään tarkastajan antamaan kehotukseen ja/tai työsuojeluviranomaisen velvoittavaan päätökseen. Työsuojeluviranomainen voi määrätä velvoitteen tehosteeksi uhkasakontai keskeyttämisuhan.</p> <p>Tarkastuksesta tarkastaja laati tarkastuskertomuksen, jossa annettiin työnantajalle toimintaohjeita sekä annettiin työnantajalle mahdollisuus vastata raportissa ilmeneviin asioihin. Raportissa huomioitiin työn psykososiaalisten kuormitustekijöiden -kyselyn antamat tulokset.</p> <p>Kyselyn tulokset on käyty läpi työyhteisöissä työntekijöiden ja esihenkilön sekä tuosuojeluvaltuutetun kanssa. Vastaukset on muodostettu keskustelujen perusteella kokonaisuudeksi, joka annetaan LVV:n työsuojelulle vastauksena tehtyyn raporttiin.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Työn vaarojen selvittäminen ja arviointi Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ei ole tehty työn vaarojen ja haittojen arviointia <p>Vastaus: Työn haittojen ja vaarojen arviointi tehdään kevään ja alku syksyn 2026 aikana työntekijöiden, esihenkilöiden ja työsuojeluvaltuutetun sekä työsuojelupäällikön kanssa. Valmistunut työn haittojen ja vaarojen arviointi toimitetaan sähköisesti LVV:n sähköiseen järjestelmään.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Työnantajan ohjeet epäasiallisesta kohtelusta, päihdeohjelmasta ja varhaisesta tuesta työntekijöille ei ole ajantasaisia <p>Vastaus: Työnantaja päivittää seuraavat ohjeet 1.8.2026 mennessä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pelkosenniemen kunnan varhaisen tuen malli

2. Epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja käsittely Pelkosenniemen kunnassa
  3. Pelkosenniemen kunnan henkilöstön päihdeohjelma
  4. Esihenkilöt vievät päivitettyt ohjeet työyhteisöön ja ohjaavat sekä opastavat työntekijöitä toimimaan oikein eri tilanteissa. Esihenkilöt valvovat ohjeiden toteuttamista
3. Toimenpiteet haitallisten psykososiaalisten kuormitustekijöiden poistamiseksi

Varhaiskasvatus:

Työssä esiintyy runsaasti kuormitustekijöitä liittyen työn järjestelyihin, työn sisältöön ja työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen.

Kuormitustekijöinä todetaan mm. epäselvyydet tehtäväkuivissa tai vastuissa, liiallinen työmäärä työaikaan nähden, resurssien vähäisyys huomioiden erityistä tukea tarvitsevat lapset, melu ja häly, työvälineisiin liittyvät puutteet tai toimintahäiriöt, työntekemisen jatkuva keskeytyminen ja usean eriasian tekeminen saman aikaisesti, riittämätön tuki esihenkilöltä työn tekemiseen, puutteellinen tiedonkulku, ongelmat vuorovaikutussuhteissa työntekijöiden välillä ja myös esihenkilön kanssa, häirintä ja epäasiallinen kohtelu ja työhön liittyvä väkivallan uhka. Työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin vähentääkseen psykososiaalista kuormitusta sekä kohdennettava toimenpiteet esisijaisesti haitallista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin.

Vastaus:

1. Varhaiskasvatuksen tehtävän kuvat päivitetään ennen 1.8.2026 alkavaa toimintakautta.
2. Työntekijöiden kokema mitoituksen riittämättömyys ei todellisuudessa pidä paikkaansa, sillä mitoitus täyttää lain vaatimukset.
3. Työn vaativuutta lisää epäpätevien työntekijöiden määrä, 1.8.2026 aloittaa työyhteisössä työssä koulutettu varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi (2) varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.
4. Varhaiskasvatustyöhön kuuluvat lasten aiheuttamat kesksytykset ja meteli, joita pyritään poistamaan miettimällä yhdessä erilaisia toimintatapoja lasten kanssa toimimiseen.
5. Esihenkilön puutteelliseksi koettuun tukeen tullaan kiinnittämän huomioita ja esihenkilöä tuetaan työssään esim. työnohjauksella.
6. Ongelmiin työyhteisön vuorovaikutuksessa kiinnitetään huomioita lisäämällä avointa keskustelua ja ongelmiin oikea-aikaisella puuttumisella sekä selvittämällä ongelmat heti niiden ilmaannuttua.

Perusopetus:

Kuormittavuus tekijänä koetaan työhön keskittymistä häiritsevät tekijät kuten melu ja häly sekä usean eri asian tekeminen samanaikaisesti ja työntekemisen jatkuva keskeytyminen. Haastavat tai vaikeat tilanteet asiakastyössä osa kokee kuormittaviksi. Työyhteisön sosiaalinen toimivuus vuorovaikutuksessa toisten työntekijöiden kanssa koettiin ajoittain kuormittavaksi. Työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin vähentääkseen psykososiaalista kuormitusta sekä kohdennettava toimenpiteet esisijaisesti haitallista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin

Vastaus:

1. Opettajan ja koulunkäynnin ohjaajan tehtävään kuuluu oppilaiden ohjaaminen, joka keskeyttää opetustyötä. Melua ja hälyä on erityisesti liikunnan ja teknisentyön tunneilla. Melu ja häly ongelman vähentäminen vaatii opettajalta ja koulunkäynnin ohjaajalta keinoja toimia tilanteessa, joten opettajille ja koulunkäynnin ohjaajille

annetaan ohjausta ja keinoja melun ja hälyn hallintaan luokassa ja koulussa.

2. Haastavat tilanteet asiakastyössä, joita ovat oppilaiden ja heidän vanhempiansa kanssa tehtävää yhteistyötä. Opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia tuetaan työssään kollegiaalisesti avoimella keskustelulla ja esihenkilön tuella sekä ongelmaan kohdennetulla työnohjauksella.
3. Ongelmiin työyhteisön vuorovaikutuksessa kiinnitetään huomioita lisäämällä avointa keskustelua ja ongelmiin oikea-aikaisella puuttumisella sekä selvittämällä ongelmat heti niiden ilmaannuttua.

LVV:n työsuojelun laatima Työn psykososiaaliset kuormitustekijät -kysely toteutetaan työyhteisöissä vuosittain, jotta voimme seurata käyttämiemme keinojen toimivuutta työyhteisön psykososiaalisen kuormituksen vähentämiseksi.

Valmistelija	vt. Hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine, puh. 0400 222 191
Esittelijä	vt. Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.